

GOTSKA ARHITEKTURA

Gotika je umetnostni slog, ki se je začel v polovici 12. stoletja v Franciji in se razširil po celi zahodni Evropi. Sprva je veljal za barbarskega, ker nima potez klasične lepote. Močno je bil povezan z vero. Končal se je leta 1400. Vsako območje je gotiko preoblikovalo po svoje, v svojem duhu, vendar ji temeljnih posebnosti ni spremenilo. V gotiki se razvijajo umetnosti kot so kiparstvo, slikarstvo in steklarstvo in pa tudi manjše umetnosti, kot so zlatarstvo, miniature, rezanje slonovine, tkanina... Gotika izhaja iz italijanske besede 'gotico', ki jo je koval Giorgio Vasari v 16. stoletju. Temelji gotike so iz romanike. V umetnosti v gotiki so poudarjali razliko med Bogom in ljudmi. Bog je bil najvišji in ljudje so se ga bali.

GOTSKA ARHITEKTURA:

Simbol gotске arhitekture je Francija, znana po svojih gotskih katedralah. Te so se strmo dvigale v nebo. Višino so definirali predvsem zvoniki in stolpi. Odkrili so tudi skeletno zidavo (ko so odkrili, da se pritisk zbere v nekaj točkah so lahko delali stene, ki niso tako masivne, vstavljali so velika okna, ker so težo sten nosili zunanji oporniki. Več stebrov je dopuščalo več oken). Okna pa so bila visoka in ozka.

Uveljavijo se tudi naslednje značilnosti gotске arhitekture:

- Velika slikana okna skozi katere padajo v notranjost slapovi barvne svetlobe. Verjeli so, da ti žarki prihajajo od samega Boga.
- Prostorski deli so bolj poenoteni (to so dosegli s številnimi polstebri).
- Zgrajene so v obliki latinskega križa.
- Križno rebrasti obok, ki ima štiri točke in na njih je obok. Iz tega se razvije gotska ogrodna gradnja.
- Šilasti loki, ki ji poznamo v različnih oblikah.

Cerkev Saint-Denis velja za prvi gotski dosežek. Zgrajena je bila v 8.st. in sprva ni bila gotska. Ta stil se je uveljavil šele pri njeni obnovi. Ta cerkev je kasneje navdihnila vse poznejše arhitekture po Evropi. Ostale pomembne gotске arhitekturne stvaritve, ki so danes spomeniki svetovne arhitekture so: milanska katedrala Duomo, Sainte Chapelle v Parizu, Katedrala Köln v Nemčiji, Notre Dame v Reimsu...

STOLNICA NOTRE-DAME V PARIZU:

Katedralo je začel v 12. stoletju graditi Maurice de Sully in dela so se nadaljevala še 200 let. Izvajali so tudi že mnoga obnovitvena dela, ki so bila nujna saj sta revolucija in čas naredila škodo. Značilnost katedrale so številne skulpture in velika okna v obliki rozete (okras v obliki stiliziranega cveta). Njena dolžina je 127m in višina 32m. Sodi v zgodnjo gotiko (to lahko vidimo zaradi razčlenjenosti pročelja: je iz treh vodoravnih in treh navpičnih delov). Spodaj so trije vhodi, na sredini je stena z veliko okensko rožo in dvodelnima oknomoma, na vrhu pa dva nastavka zvonikov. Nad vhomom je 28 kipov, ki predstavljajo kralje Judeje in Izraela. Trije zašiljeni portali, ki se stopničasto poglobljajo prikazujejo življenje Device Marije, poslednjo sodbo in življenje sv. Ane. Središče rože je točno na središču potegnemo premice z kotov pročelja, gredo te skozi središče rože). Prizori na njej so upodobljeni na majhno, pomembna je barvna svetloba, ki prodira v notranjost. Na stropu so križnorebrasti oboki, ki imajo šilast vrh.

Cerkev lahko sprejme 9000 vernikov. Notre Dame pomeni moja gospa. Pred cerkvijo je nešteto golobov, ki se ti, če si te dovolj vztrajen, pustijo celo božati. Dodana je na Unescov seznam svetovne kulturne dediščine. Vsem je tudi znana zgodba o notredamskem zvonarju, pritlikavem človeku, ki živi v cerkvenem zvoniku in se zaljubi v lepo ciganko. Pred cerkvijo Notre-Dame se nahaja "točka nič" od katere merijo razdalje iz Pariza v druga mesta.